

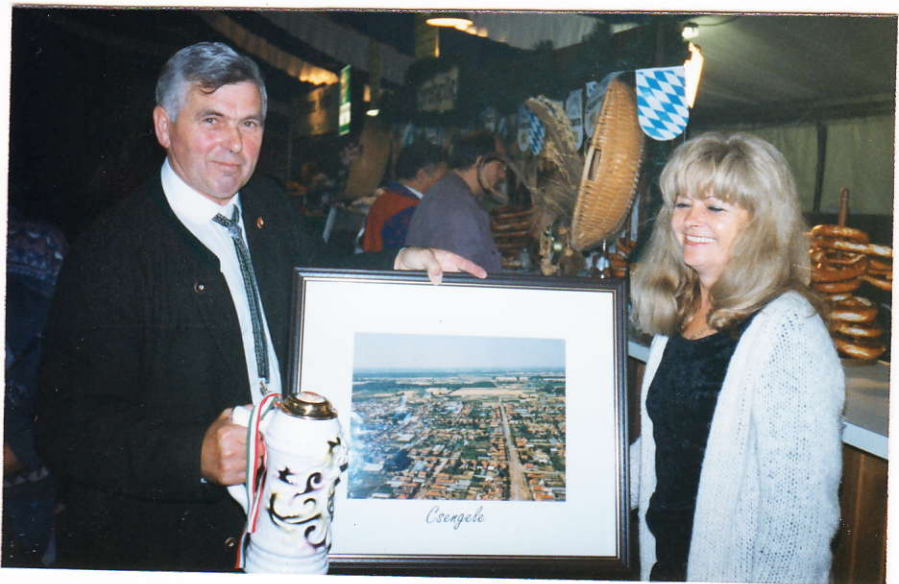
csengeleli krónika

★ INFORMÁCIÓS LAP ★

V. évfolyam 19. szám

1996. október 1.

Ering polgármestere a csengeleli ajándékokkal

Az eringi látogatásról szóló írásunk a 265. oldalon!
(fotó: Tóth Tiborné)

Archívum

Ezt írták Csengeléről 60 éve:

Súlyos széngázmérgezés egy csengelei tanyán

Súlyos szerencsétlenség történt szerdára virradó éjszaka a Csengele 491. szám alatti tanyán. Itt lakik a Simkó-család. Este szénnel befűtötték a dobkályhába és, hogy a kályha jól kiadja a meleget, a csövekkel elzárták, majd lefeküdtek aludni. A széngáz, amely nem tudott a csövön keresztül a szabadba kiáramlani, betódult a szobába. Reggelre mind a négyen: Simkó Pál 74 esztendő, Simkó Ferenc 26 esztendő, Simkó Ferencné 24 esztendő csengelei lakosok és a fiatal házaspár 10 hónapos Károly nevű kisfiuk eszméletlenül feküdtek az ágyban. A szomszédoknak feltűnt, hogy Simkóék nem adnak életjelt, behatoltak a lakásba, ahol azután megtalálták az eszméletlenül fekvő embereket.

A mentők szállították be a súlyos állapotban lévő családot a szegedi közkórházba. A kisfiúnak és az öreg Simkónak az állapota rendkívül válságos, a fiatal pár jobban érzi magát, de az ő állapotuk is súlyos. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenséget Simkóék tudatlansága okozta, nem tudták, hogy a széngáz beáramlik a szobába, ha elzárják útját a csőben. A vizsgálat a súlyos szerencsétlenség ügyében megindult.

(Megjelent a Tanyai Újság 1936. október 11-i számában)

Német látogatók Csengelén

Az eringi vendégek virágot helyeztek el az emlékműnél

* * *

Deutsche Gäste in Csengele

Die Gäste aus Ering legten am Kriegerdenkmal Blumen nieder

A négyéves őszinte baráti kapcsolat, amely Szabó Bélát és engem össze köt a Stark családdal, sok szép közös élmény tarka virágával díszíti emlékeinket. A szivélyes baráti együttlétek során - miközben szaporodnak az élmények, emlékek - rádöbbsentünk arra, hogy nekünk közös történelmünk is van.

Arra a szomorú történelmi valóságra, amelyre olykor-olykor emlékezünk. Az elhelyezett csokor azt is jelenti, hogy az ő emlékezetükből se lehet kitörölni a múltat. A virággal nemcsak a

(fotó: Molnár Mihály)

szerelmet, a szeretetet, hanem a legmélyebb tiszteletet is ki lehet fejezni.

Úgy gondolom, azzal a csokor virággal azt is tudunkra akarták adni, hogy a Csengele-Ering közötti baráti kapcsolat nekik nem pipafüstöt jelent.

A kegyelet virágait megköszönöm azok nevében is, akik már nem tudják ezt megtenni! Köszönöm az Önkormányzat, a lakosság és a magam nevében is!

A cikket azért jelentetem meg két nyelven, mert számítok arra, hogy az elkerül Eringbe is. A magam nevében így szeretném megköszönni a német vendégek szép gesztusát.

Valkovics Antal

* * *

Die vierjährige offene Freundschaftsbeziehung, die Bela Szabo und mich mit der Familie Starks verbinden lassen, wird unsere Erinnerung von vielen bunten Blumen des gemeinschaftlichen Erlebnis geschmückt.

Seit einer Reihe von liebenswürdigen befreundeten Beisamenseinen - worunter unsere Erlebnisse und die Erinerungen anwachsen wurden - wurden wir uns bewußt, daß wir auch eine gemeinsame Geschichte haben.

An die traurige historische Realität dachtend, daran wir uns hir und wieder erinnern müssen. Die Sträuße, die von uns am Kriegendenkmal gestellt wurden, das bedeutet, die Vergangenheit aus ihren Gedächtnissen auch nie auswischen können.

Mit den Blumen können wir nicht nur die Liebe, sondern auch die tifere Ehre ausdrücken.

Meiner Meirung nach, mit jenen Blumenstrauß wollten Sie uns zu wissen geben, daß die Freundschaft zwischen Csengele-Ering keinen Pfeiferauch ist.

Ich muß im Nemen der Gefallenen, die ihren Dank aussprechen können nicht, für die Blumen der Pietät danksagen.

Danke im Namen der Selbstverwaltung, auch im Namen der Eiwohner unseres Dorfes.

Dieser Artikel wird auch Deutsch und Ungarisch erchienen, weil ich daran gedacht hätte, daß er in Ering auch erscheinen würde.

Antal Valkovics

(dolmetscher: Sándor Fejes)

Az eringi látogatásról

1996. szeptember 13-tól 15-ig községünkben mintegy 25 fős csoport utazott ki testvérközségünkbe, a németországi Eringbe.

Ering egy bajor település, 2000 körüli lélekszámmal. Földrajzilag az Inn partján helyezkedik el, egyúttal ez a folyó választja el Ausztriától. Távolabb a dús növényzettel borított bajor hegyek láthatók. A közelben, mintegy 20-25 km-re található a Duna, az Inn és az Ilz. Ez a nagy mennyiségű víz folytatja útját a Dunában, egészen a Fekete-tengerig.

A három folyó találkozási gyönyörű látvány. A torkolatok találkozásánál mindhárom folyónak - a különböző hordalékok miatt - más színe van, mely később a Dunába elegyedve egyszínűen, sebesen folytatja útját.

A település külterületén farmgazdaságok formájában gazdálkodnak, általában fejlett, magasszintű gépesítéssel és technológiával. Zömmel szarvasmarha tartással (korszerű istállók, fejőházak) és kukorica termesztéssel foglalkoznak. A talaj szerkezete löszös, kavicsos, jó vízgazdálkodású, magas humusztartalmú, kissé agyagos. Az évi csapadék 1000 mm körül van. Mindezekből eredően magas terméshozamot tudnak elérni, hozzátevé a precíz, pontos, szorgalmas munkájukat.

E rövid leírás után beszámolok a látogatásunkról. A késő délutáni órákban érkezett meg a csoportunk autóbusszal Eringbe, ahol szívélyesen, baráti tisztelettel fogadtak bennünket. Régebbi és új

Csengelei polgármester vezényli a bajor zenekart

A Joska üvegyár áruházában

kapcsolatok kialakításával, családoknál voltunk elhelyezve, vendégül látva. Másnap egy közös programon vettünk részt, mely egy felvonulással kezdődött és az éjszakába nyúló, vacsorás ünnepséggel végződött. Ezen az ünnepségen méltattuk a két település (Ering-Cseengele) kapcsolatát, és megerősítettük, hogy ezt a kapcsolatot tovább ápoljuk lehetőségeinkhez mérten.

A második napon elutaztunk a szomszédos Passaubá. Meglátogattuk a Gizella templomot, amit gyönyörű díszítésekkel, freskókkal, barokk stílusban építettek az 1600-as években. A városban megtekintettük a korábban említett három folyó találkozását is.

A harmadik nap látogattunk el a mintegy 100-120 km-re, Bodenmaisban lévő "Joska" kristályüveg-gyárba. Szemképráztaó kristályüveg-készítményeket láthattunk, vásárolhattunk, már aki megengedhette magának. Láthattuk az üvegfúvás varázslatos mesterességét. Gyönyörű látvány volt.

E rövid három nap alatt tapasztalhattuk, megismerhettük a német emberek életmódját, életvitelét, szokásait. Ering egy átlag német település. Nagyon sok követni valót láthattunk. Tapasztalhattuk,

A búcsúzás pillanatai
(fotók: Molnár Mihály)

hogyan vigyáznak környezetükre, milyen a közlekedési kultúrájuk, hogyan tartják be a lakott területen a 30 km/óra sebességet és hogyan tisztelik embertársaikat.

Úgy érzem, hogy ez a pár nap úgy marad meg az emlékezetünkben, hogy szép volt, jó volt. Mindnyájunknak adott egy útravalót, mégha apró dolgot is, amit idehaza kamatoztatni tudunk, esetleg megvalósíthatunk.

Sajnos az eső mindhárom nap szüntelenül esett.

Sánta Ferenc
polgármester

Jegyzők találkoztak Csengelén

A Szeged Környéki Jegyző Klub községünkben tartotta soros összejövetelét 1996. szeptember 19-én a Faluházban.

Nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a tanácskozást megszervezzem, előadókat kérjek fel és az értekezletet levezessem. Ez olyan szakmai tanácskozás volt, amely rendszeresen más-más településen ülésezik és aktuális témaköröket beszél meg.

Köszönhettem dr. Kisida Erzsébet főtanácsost, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium munkatársát, kinek személyében olyan előadót tisztelhattunk, aki a közoktatási törvény módosításának előkészítésében aktívan részt vett. Üdvözölhettem dr. Tari Jánosnét, a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal fősztályvezetőjét, dr. Csonkáné dr. Balla Ilona főelőadót, aki a törvényességi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat látja el Csengele község vonatkozásában (testületi ülésekről készült jegyzőkönyvek), Gulácsyné Somogyi Ilonát a Marosmenti Jegyző Klub vezetőjét, Kiszombor jegyzőjét, valamennyi jegyző hölgyet és urat, Heim Géza igazgató urat az általános iskola részéről, Sánta Ferenc polgármester urat és a megjelent testületi tagokat. Többen más fontos tárgyalás miatt nem tudtak eljönni, többek között Pásztai Tóth Gyula úr, a Megyei Közgyűlés alelnöke, dr. Huber Bertalan megyei főjegyző úr.

A megnyitó után felkértem Sánta Ferenc polgármester urat, hogy röviden mutassa be községünket. Előadásában elmondta, hogy lakóhelyünkön van munkalehetőség, aki munkát akar vállalni, az tud. Kiemelte a közel két év alatt elért eredményeket - 9 utca szilárd burkolattal való ellátását -, mely a lakossággal és a testülettel, valamint a hivatallal való jó együttműködés eredménye.

A módosított közoktatásról szóló törvény ez év szeptember 1-jén lépett életbe. Ennek ismertetője dr. Kisida Erzsébet főtanácsos volt, aki olyan közvetlen, gyakorlati tapasztalatokkal kiegészített előadást tartott, hogy az idő észrevétlenül elrohant.

Rövid szünet után tartalmas konzultáció következett.

E témakör lezárása után dr. Tari Jánosné főosztályvezető ismertette a szeptember 12-14. között Siófokon megtartott Országos Jegyző Konferencián elfogadott néhány állásfoglalást, többek között:

- Szükség van a képzés, továbbképzés megszervezésére a közigazgatásban. Meg kell oldani a települési képviselők, polgármesterek képzését is.

- Stabil közigazgatásra van szükség, ne legyen az apparátus a ciklusonkénti váltásnak kiszolgáltatva.

- Arányos közteherviselést kértek. Stb., stb.

(Csak e néhányat emeltem ki, ennél jóval többről volt szó.)

Gulácsyné Somogyi Ilona a Marosmenti Jegyző Klub vezetője törvénytervezeteket adott át azzal, hogy juttassam el a meghívott jegyzőknek véleményezésre, mielőtt a Kormány benyújtja az Országgyűlésnek törvényalkotásra.

Majd dr. Donos Pálné, Mórahalom város jegyzője kért szót. Elmondta, hogy ez a pálya nem könnyű, itt tűrőképesnek kell lenni, a konfliktus helyzeteket kezelni kell. Ő ezt teszi Mórahalmon 1979-től napjainkig. Pályázatot nyújtott be a Csongrád Megyei Közgyűlés aljegyzői állására, melyet elnyert és november 1-től ezt tölti be. Szeretné a kapcsolatot továbbra is tartani a Jegyző Klubbal, ahol mindig jól érezte magát és munkájához szakmai segítséget kapott. Sok sikert, eredményes munkát, további jó együttműködést kívánunk az új munkaköréhez.

Ezek után megköszöntem, hogy a résztvevők elfogadták meghívásomat. Külön megköszöntem az előadóknak, hogy színes előadá-

sukkal lekötötték figyelmünket. Sokan gratuláltak az elért eredményekhez, elismerő szavakkal búcsúztak a megye egyik legtávolabbi településéről, ahol sokan először jártak.

Köszönöm mindazok fáradozását, akik hozzájárultak a rendezvény sikeréhez, községünk jó hírnevének öregbítéséhez!

Franczia Jenőné
mb. jegyző

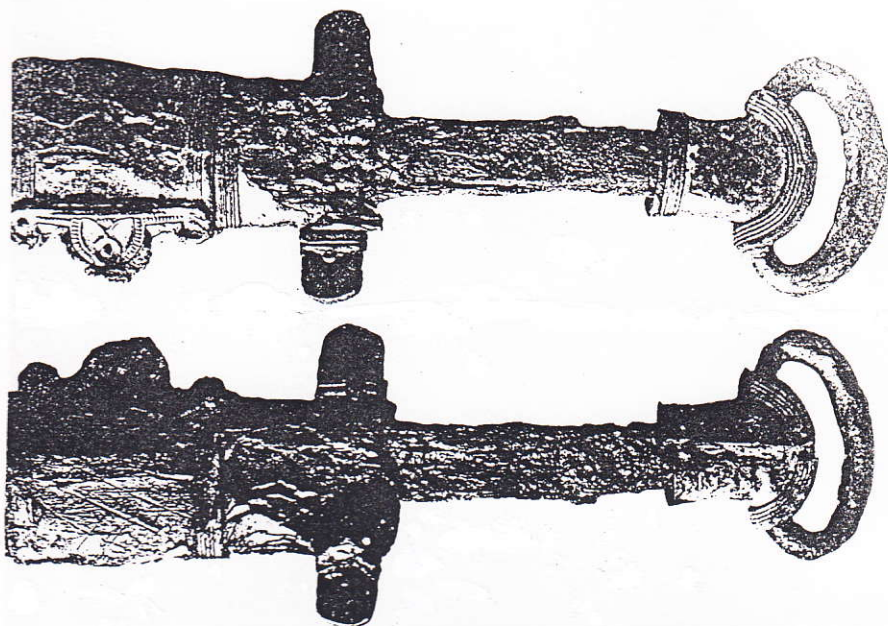
Ásatások Csengelén

1892 óta számos régészeti ásatás történt Csengelén. Sorozatunkban ezek történetét és eredményeit dolgozzuk fel.

III. Ásatás a Jójárt-tanya mellett

1938-ban a csengelei határban, Jójárt József 504. számú tanyája mellett, közvetlenül a Jászszentlászlóra vezető dűlőútnál csekély (30-40 cm) mélységben néhány vasrégiséget találtak. Egy vaslándzsa, két vaszabla és két kengyelvas került a felszínre. Később itt Csallány Dezső, a szegedi múzeum munkatársa próbaásatást végeztetett, de csontvázat vagy sírt nem talált. A lelőhelytől 22 méterre húzódó homokos földhátan viszont 2,8 m mélységben egy érintetlen, magában álló kora-avarkori sírt fedezett fel.

A férficsontváz lábbal délnek volt fektetve. A halott feje mellett korongon készült, szürke színű, letört fülű agyagkorsó volt. A jobb kéznél találtak 11 háromélű vasnyílhegyet, melyek nagyságra és alakra különbözők voltak. Ezek egy része átlukasztott szárnyú, úgynevezett füttyülő nyíl volt. A mikroszkópikus vizsgálat szerint a nyílvevőket vastagabb nyírfából faragták ki. A jobb kéznél 2 vaskés, csiholóvas, kovakő és horzsakő került elő. A medence körül talált

Az előkerült kard markolati része (elő- és hátoldal)

arany övdísz-garnitúra 1 nagyszíjvégből, 3 kisszíjvégből, 3 kettősmezejű övdíszből, 1 félhold alakú övdíszből és 1 vasfejú, bronzlemezcsatból állott. A csaton, a nagy szíjvégen és a félhold alakú éksoros övdíszben kívül a garnitúra többi tagján oroszlán látható.

A csontváz bal oldalán feküdt egy 107 cm hosszú, ezüst veretes, egyenes pengéjű, kétélű vaskard. A kard markolatkarikával és keskeny keresztvassal volt ellátva (keresztvas ritka az avarkori kétélű kardoknál). A kardhüvely fűzfalemezből készült és azt ezüstlemezekkel díszítették. A kard melletti íj csontlemezeiből 5 db töredék maradt meg. Előkerültek még bronzkarikák, bronzcsatok és szíjmaradványok a hozzájuk tartozó ezüstrozettákkal. A medencecsonton finomszövésű vászon darabja maradt meg.

A feltehetően katonai vezető vagy nemzetségszű sírját Csallány Dezső a Folia Archeologica 1939-ben megjelent I-II. kötetében dolgozta fel "Kora-avarkori sírleletek" címmel. Megállapításai szerint az előkerült használati tárgyak 620 és 640 között készülhettek.

Szponzor-bébik

Kedves kötelességünknek teszünk eleget, amikor a Polgárőrség támogatóinak családi eseményeiről emlékezünk meg lapunkban. A közelmúltban két szponzorunknál is járt a gólya.

Kismártonné Sípós Ilona - a MÁV állomás melletti Kisbetérő tulajdonosa - július 7-én 14 óra 30 perckor hozta világra Kismárton Gyurikát. A 2800 grammal és 49 cm-rel született gyermek jó egészségnek örvend, és napjainkra 5 kg-ra és 60 cm hosszúságúra cseperedett fel.

Kismárton Gyurika

Pigniczki László virágkertésznek és feleségének, Krizsán Erzsébetnek szeptember 2-án délután 4 órakor született meg Pigniczki Lacika nevű gyermeke. Ő 52 cm-rel és 3800 grammal jött a világra, ma már 4500 grammnál tart.

Pigniczki Lacika

Jó egészséget kívánunk az új jövevényeknek!

Polgárőrök

● **Autóversenyzés**

Jól szerepelt a Csáki-Sebők páros

Szeptember hónapban két autóversenyen is részt vett a Csáki László-Sebők Balázs duó, és nem hoztak szégyent kicsiny falunkra.

Sándorfalván a Rally Sprint bajnokságon 27 autóval indultak. "Természetesen" az első hely Csákié lett.

A jászberényi Túra bajnokságon már nem versenykocsival, hanem széria kategóriában indultak Lada 1200-es autójukkal. Ezen is 27 versenyző vetélkedett, de itt csak a bronzérmeket sikerült megszerezni. Figyelemre méltó viszont, hogy a verseny 93 résztvevője között az abszolút kategóriában a kilencedik helyen végeztek.

M. M.

Újra megáll a postavonat!

A MÁV Szegedi Üzletigazgatóságától kapott tájékoztatás szerint 1996. szeptember 29-től újra megáll Csengelén 20 óra 12 perckor a Szegedtől Budapestig közlekedő postavonat. Az intézkedéssel sok Szegeden dolgozó személy utazási problémája oldódott meg.

Darts bajnokság

Vígh Attila szinte verhetetlen

Szeptember 22-én újabb forduló volt a Korona söröző darts bajnokságában. Az öt versenyszámból négyet Vígh Attila nyert, így nem csodálkozhatunk azon, hogy egyre kevesebben merik a megmérettetést vállalni.

Cricketben Vígh Attila nyert 57 ponttal. Második Csókási Tibor, a harmadik Földi Zoltán lett.

301-ben szintén Vígh Attila győzött. Horváth Péter 1 ponttal a második, Tisóczki Ferenc 31 ponttal a harmadik helyen végzett.

Legtöbb pont dobásában Horváth Péter lett az első 517 ponttal. A további sorrend: Vígh Attila (512 pont), Földi Zoltán (406 pont).

Shanghai-ban újra Vígh Attila győzött 109 ponttal. Csókási Tibor 94 ponttal második, Tisóczki Ferenc 44 ponttal harmadik lett.

Új versenyszám volt a mester 501. A bajnok ebben is Vígh Attila lett. Tisóczki Ferenc 169 ponttal a második, Csókási Tibor 179 ponttal a harmadik helyet szerezte meg.

A bajnokság után Vígh Attila úgy nyilatkozott, hogy a továbbiakban néhány versenyt ki fog hagyni, hogy másoknak is hagyjon nyerési esélyt.

M. M.

HÍRDETÉSEK

Eladó jó állapotú gyermek BMX kerékpár 5000 Ft-ért. Érdeklődni lehet Vígh Attilánál a Korona sörözőben (Május 1. u. 52.). Telefon: 386 063.

Eladó a Csengele tanya 93. szám alatti, kövesút melletti 3 szobás tanya, gazdasági épületekkel, fóliákkal, 10 hold földdel, 2 nortonkúttal, szőlővel, erdővel, újonnan bekerített, jószágtartásra alkalmas udvarral, eperfákkal. Eladó továbbá BMX-16 kerékpár 5000 Ft-ért. Érdeklődni lehet Vígh Istvánnál a Csengele, Május 1. u. 8. szám alatt.

Fotó-videó üzletem új helyen, a posta mellett! Hétfőn is nyitva!

- *Igazolványkép, gyermeksorozat, ballagás, esküvőlakodalom, egyéb rendezvények felvétele.*
- *Fényképezőgépek, filmek, elemek, albumok, képkeretek nagy választékban kaphatók!*
- *Fényképezőgép javítás, szaktanácsadás.*
- *Filmkidolgozás 1 nap alatt!*

*Nacsa Jánosné
Kistelek, Kossuth u. 16.
rádió☎06-60/488 324 ☎(este) 329 659*

Billenős IFÁ-val sóder szállítást vállalok: 1700 Ft/m³. Érdeklődni lehet Csókási Zoltánnál a Csengele, Felszabadulás u. 15/A. szám alatt vagy a 386 173 telefonszámon.

Táp-takarmány kereskedésemet építőanyag árusítással bővítettem. 10 q feletti vásárlás esetén Csengele területén díjtalan házhozszállítás! A nyitvatartási rend: keddtől péntekig 7-től 16 óráig, szombaton 7-től 12 óráig.

*Baranyi József kereskedő Csengele, Arany J. u. 1.
☎386 024 rádió☎06-60/480 678*

Családi eseményekre (lakodalom, ballagás stb.) 220 Volttal működő hűtőkocsit lehet bérelni Csókási Lászlótól a Csengele, Petőfi u. 20. szám alatt. ☎386 082

Háztáji gépekhez való alkatrészek gyártását (fogaskerék stb.) vállalom. PB-gáz szabványos csatlakozó (pörkölőhöz stb.) állandóan kapható.

*Dénes Balázs vállalkozó
Csengele, Felszabadulás u. 3. ☎386 017*

---

csengelei
okronika
KÖZLEKEDÉSI KIADÓ

A Csengelei Polgárőr Csoport támogatóinak
havonta kétszer megjelenő lapja

Kiadja és sokszorosítja: Csengelei Polgárőr Csoport Felelős kiadó: Kucsora Péter
Szerkesztőség: Csengele, Felszabadulás u.11. Felelős szerkesztő: Molnár Mihály

---

HÍRDETÉSEK

Eladó jó állapotú gyermek BMX kerékpár 5000 Ft-ért. Érdeklődni lehet Vígh Attilánál a Korona sörözőben (Május 1. u. 52.). Telefon: 386 063.

Eladó a Csengele tanya 93. szám alatti, kövesút melletti 3 szobás tanya, gazdasági épületekkel, fóliákkal, 10 hold földdel, 2 nortonkúttal, szőlővel, erdővel, újonnan bekerített, jószágtartásra alkalmas udvarral, eperfákkal. Eladó továbbá BMX-16 kerékpár 5000 Ft-ért. Érdeklődni lehet Vígh Istvánnál a Csengele, Május 1. u. 8. szám alatt.

Fotó-vidéo üzletem új helyen, a posta mellett! Hétfőn is nyitva!

- Igazolványkép, gyermeksorozat, ballagás, esküvőlakodalom, egyéb rendezvények felvétele.
- Fényképezőgépek, filmek, elemek, albumok, képkeretek nagy választékban kaphatók!
- Fényképezőgép javítás, szaktanácsadás.
- Filmkidolgozás 1 nap alatt!

Nacsa Jánosné
Kistelek, Kossuth u. 16.
rádió☎06-60/488 324 ☎(este) 329 659